

УДК 629.4

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ТА ТЕХНІЧНОГО СТАНУ ТЯГОВОГО РУХОМОГО СКЛАДУ УКРЗАЛІЗНИЦІ

WAYS TO IMPROVE THE ECONOMIC AND TECHNICAL CONDITION OF THE TRACTION ROLLING STOCK OF UKRZALIZNYTSA

*к.т.н А.Л. Сумцов, ст. викладач О.О. Анацький,
магістранти Д.Є. Петрищев, А.І. Божко
Український державний університет залізничного транспорту*

*PhD (Tech.) A.L. Sumtsov, senior lecturer O.O. Anatskyi,
magistrates D.E. Petrishchev, A.I. Bogko
Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)*

Локомотивний парк та моторвагонний рухомий склад мають середній вік понад 30 років, 26% локомотивів мають вік понад 40 років та експлуатуються з значним перепробігом нормативного терміну експлуатації (максимальний термін 25-30 років).

Лише 4,5% наявних в експлуатації локомотивів компанії знаходяться в оптимальних межах вікового стану. 95,5% локомотивів потребують глибокої модернізації або заміни протягом наступних 10 років (Рис.1) [1].

Наявний парк тягового рухомого складу налічує понад 15 серій локомотивів, більшість з яких відпрацювали свій нормативний термін служби, технологічні рішення яких застаріли на 40-50 років. Зокрема, останній електровоз серії ВЛ-8 побудований в 1967 році, що не заважає йому широко експлуатуватися на залізниці (понад 400 одиниць в парку УЗ).

Наявність великої кількості серій тягового рухомого складу збільшує видатки на утримання ремонтної бази та робить неефективною систему забезпечення експлуатаційної придатності. В майбутній роботі залізниця має орієнтуватись на 5-7 серій локомотивів, що мають забезпечити всі функціональні задачі залізничних перевезень [2].

Рис. 1. Відсоток тягового рухомого складу по строку служби

Водночас не вжиття заходів щодо оновлення чи модернізації локомотивного парку «Укрзалізниці» може призвести до транспортного колапсу і неможливості залізниці виконувати необхідні об'єми перевезень. Так само з застарілим парком рухомого складу Укрзалізняця має значне технологічне відставання ремонтних баз, що не спеціалізовані на обслуговуванні сучасних локомотивів.

Для покращення економічного та технічного стану Укрзалізниці пропонується закупівля нових електровозів подвійного живлення та магістральних тепловозів, але масштабність потреби інвестицій не дозволяє очікувати повного вирішення проблеми в короткостроковій перспективі. До того ж, на даний час не беруться до уваги проблеми маневрових локомотивів, експлуатаційний парк яких налічує понад 1000 одиниць. Для вирішення завдання забезпечення тяги в короткостроковій перспективі в Укрзалізниці повинно бути забезпечено паралельне оновлення парку новими основними серіями локомотивів та проводити модернізацію наявного експлуатаційного парку до сучасного технічного рівня. Як показує досвід інших країн, які вже стикнулися з даним етапом, модернізація 2TE116 та ЧМЕЗ, а також електровозів ВЛ11, ВЛ80 та ВЛ82 має свої перспективи. Водночас дана модернізація має передбачати заміну основного тягового обладнання, систем контролю та управління на сучасні аналоги, які є більш ефективними та мають менші експлуатаційні витрати. В умовах зменшення інтенсивності перевезень та забезпечення перевезень малотоннажних поїздів на малозадіяних ділянках руху, з метою забезпечення мобільності та оперативності перевезень Укрзалізняця в тому числі має розглядати питання вивчення модернізації та поліпшення технічних характеристик тепловозів ЧМЕЗ до рівня можливості забезпечення перевезення малотоннажних поїздів (1000-2500 тон). Тоді як більшість серій локомотивів розраховані на ефективне перевезення поїздів вагою 4500- 5500 тон, що відповідало попереднім темпам та обсягам перевезень, доцільним є вивчення можливості використання модернізованих тепловозів меншою потужності (до 1500 кВт), з меншими експлуатаційними витратами. Також продовжити модернізацію рухомого складу системами вдосконалення систем запуску

[1] [Електроний ресурс]. - Режим доступу: https://www.uz.gov.ua/about/investors/financial_statements/ (Дата звернення: 30. 08. 2021)

[2] [Електроний ресурс]. - Режим доступу: <https://zbk.org.ua/zamovniki/> - (Дата звернення: 30. 08. 2021)